

listi vsi tajijo, ko bi on bil nasvetoval, naj tudi Avstrija nekaj zemlje v Afriki vzame, ker uže vse tam grabi, bo na tem vsakako nekaj resničnega. Kajti izkušnje učijo, da je zvečinoma res, kar omenjeni listi tajijo. — Slovenski poslanci so naenkrat pozornost v celoj Avstriji na se obrnoli. Ker jim namreč naučni minister ničesar ne dovoli, in še na drugo spomenico niti odgovora niso dobili, ne glasujejo za vladine predloge. Vsled tega je minister Konrad uže propal s svojim predlogom naj se duhovnikom plača zboljšuje skozi 3 leta. Sklenolo se je, da obvelja postava o duhovski kongrui l. 1886. Jednako utegne minister Dunajevski propasti s pristojbinjsko postavo; kajti zoper njo vpisanih je 12 poslancev, za njo samo 3 in še izmed teh se je slovenski poslanec g. Obreza dal izbrisati, ker ministerstvo na slovensko spomenico ni hotelo odgovoriti. Tudi nemško konservativni poslanci so nevoljni; le davke in zopet davke bi naj poslanci dovoljevali, skoro ničesar pa ne morejo doseči za svoje volilce. — Dače gruntne smo lani vplačali 33 $\frac{1}{2}$ milijona, vseh davkov 98 milijonov, torej za 2 milijona več, kakor je proračunjeno bilo. — Nemški liberalci so avstrijski goldinar z prajzovsko marko začeli spodrinjavati in poslanec jud Neuwirth nasvetuje, naj bi se kar po prajzovskem računalo v markah. Kdor se čuti Avstrijanca, ta bo se temu ustavljal. — Škof Strossmayer postal je 70 let star, vsi Jugoslovani so mu čestitali, zlasti pa slovenski poslanci. — V Erdeljskem so nemški Sasi naseljeni ter njihovi porotniki v Sibinji nedavno rumunskega urednika, toženega od madjarskega državnega pravdnika, nekrivega spoznali. Vsled tega je ogenj v madjarskih strehah in judovski novinarji tirjajo, naj se rumunski uredniki z naprej postavljajo pred madjarske porotniki. No, ti so pa nemško-liberalnim podobni kakor jajce jajcetu.]

Vnanje države. Ruska vlada je Turka upozorila, da nima več pravice s kristijani delati kakor nekda, zlasti naj bo pravičen slovanskim Bolgarom v Macedoniji. — Črnogorski minister Plamenac je odšel v Rim iskat italijanske pomoči za slučaj, ko bi se krščanske države na Balkanskem polotoku vzdignole zoper turške ostanke. — Anarhista Reinsdorf in Kuchler, ki sta nemškega cesarja hotela ubiti, so ob glavo djali; Reinsdorf je trdovraten nespokorjenec do konca ostal. — Poljaki poznanjski pošljejo iz vsake vasi po dva vernika na božjo pot v Velehrad h grobu sv. Metoda. — V sosedni Italiji živi 30.000 Slovencev pa v duhovščici Videmske škofije, iz katere dobivajo duhovnikov, je slovenski govoriti prepovedano, slovenskih bogoslovcev pa je tam 35. — Francozi so Kitajce na Formozi natepli pred Kelungom, palo je 200 Kitajcev:

tudi v Tonkingu so imeli srečo in vzeli Kitajcem utrjen tabor z veliko množino streliva in živeža. — Menje srečni so Angleži v Sudanu. Jihov general Wilson je prodril do Kartuma, pa o joj, namesto da ga pozdravi glasoviti Gordon, pošropijo ga Mahdijeve krogle; dne 26. jan. t. l. je Mahdi v mesto vdrl, Gordona ubil in se utrdil. Vsled te zmage je celo Sudansko prebivalstvo za Mahdija in zoper Angleže, ki so popolnem obkoljeni. Naglo jim hiti 20.000 vojakov iz Indije, 8000 iz Malte na pomoč; toda bati se je, da pridejo prepozno. — Italijanom je to jako ugodno, kajti sedaj jih potrebujejo Angleži in res so jim ti uže prepustili mesto Masavo v Rudečem morji in bržčas jim dovolijo zasesti Tripolis. Turški sultan je sicer zoper takšne naklepe uže protestiral pa brez vojske je zastoj. Mnogi mislijo, da utegne to nov korak biti k končnemu raztrganju Turčije.

Za poduk in kratek čas.

Sv. Metod, apostol Slovanov.

(Po spisan A. Feknje v letopisu 1884 Matice slovenske.)

III. Kakor iz Solnograda izhajali so nemški misijonarji tudi iz Passava v slovenske pokrajine, poslednji zlasti v dežele na severu od Dunava. Toda priljubljeni Slovanom prav niso bili nikder. Nekaj zato, ker se niso hoteli slovanski naučiti ter so pri službi božji rabili samo latinski jezik. Nadalje tirjali so povsod desetino in naposled nemškeje nadoblasti nad Slovane pot nadeljavali. Sam nemški pisatelj Gfrörer piše: „za duhovnikom frankovskim in bavarskim stopala je vojska, in kder je on zasadi križ v zemljo, tam so nemško-cesarski vojvode zabili meč, svoječ si pravico k vladanju, nakladanju sužnosti, davkov, desetine in drugih plačil“.

Takemu počenjanju vprli so se uže enkrat Slovenci pa brez uspeha. Bili so premagani in potlačeni. Krepeke in srečnejše dvignol se je moravski slavni vladar Rastislav, stolujoč v trdnem Devinu. Jarem frankovsko-nemški, pod katerim je nemški cesar Ludvik bil vklonil njegovega strijca Mojmira, junaško otrese. Nemški cesar sam ga oblega z mogočno vojsko, a naposled mora sramotno popustiti deželo in se čez Dunav vrnoti na Nemško nazaj. Zatem skuša Rastislav utrditi svojo mlado slovaško državo. V to svrhu zveže se s Čehi, s Slovaki, s Koceljnom v Blatogradu, z Bolgari, ki so do Tise na Vogerskem prodrli. Ob enem sklene ves svoj narod pokristijaniti ter mu pomagati do krščanske omike na podlagi slovanske cerkvene oblasti, slovanskega duhovenstva in slovanske službe božje. Toda odkod dobiti sposobnih učiteljev? Na Laškem, Nemškem jih ni bilo, doma tudi ne. Obrne se torej v Carigrad,

ki še takrat ni bil v turški ali mohamedanski oblasti, ampak kder je stoloval rimsko-greški cesar Mihael III. Pomniti je pa, da še takrat ni bila izhodnja, greška cerkva ločena od rimskih papežev. Nesrečno razkolništvo se je pozneje završilo. Tje torej pošlje Rastislav številno poslanstvo in poprosi cesarja Mihaela I. 862 učiteljev, rekoč: mnogi učitelji kristijanski prišli so k nam iz Italije. Grecije in Germanije, ki nas poučujejo, vsakteri drugače; mi pa Slavljani smo ljudje priprosti, neučeni ter nimamo nikogar, kateri bi nas učil pravice in odpiral nam smisel (pomen) sv. pisma. Zato o gospod pošlji nam takega moža, kateri bi zmožen bil učiti nas vsakojake resnice." Cesar je vesel tega poslanstva, usliši prošnjo in ukaže pozvati Konstantina modrijana ali filozofa, ki je kakor tudi njegov brat Metod uspešno označeval božje resnice slovanskim Kozarom ob Črnem morji. Cesar ga nagovori: slišiš li te besede? Nikdor drugi tega ne dožene, razven tebe. Zato te sprevidim in preskrbim bogato. Vzemi seboj brata opata Metoda za tovarisa in podaj se na pot; kajti vidva sta Solunčana, in Solunčanje govorijo vsi čisto slovenski." Konstantin na to odgovori: z radostjo pojdem tja, ako imajo bukve (pismenke in knjige).

Ko pa Konstantin izve, da še teh nimajo, izumi slovansko azbuko ali pismenke, imenovane „glagolitica“ ter začne takoj sv. pismo prelagati na slovenski jezik, najprvleje evangelij sv. Janeza, zatem obrednik in molitve, ki se potrebujejo pri službi božji. Tako pripravljen nastopi Konstantin in njegov brat Metod apostolsko pot mej Slovane v Panoniji in Moravskem l. 863. (Dalje prih.)

Smešnica 7. Res velik je glad in žeja slovenskih nemškutarjev, kateri ob času volitev kot revni „lačenbergerji“ Nemcem roke in pete ližejo. Takov lačenberger pride od zadnjih volitev v Konjicah pijan domov. Žena ga krega. On jo pa tolaži: „le tiha bodi. Da bi ti vedela, kako sem jedel in pil, še butelje sem izpraznil in to vse zastonj. Škoda, da imam le eden želodec“. Daljno brbranje mu ustavi jezna žena: da, žrl si zastonj pa čast in poštenje si — prodal!

Razne stvari.

(Podaljšan) je rok za naglašanje dolžnih pisem od 1809 do konca februarja. Poslanec g. dr. Radaj je to izprosil. Kdor ima kaj imenovanih: „Cassa-Scheinov“, naj se podviza. Več mu tudi g. dr. Radaj pové.

(Županstvo položil) je ptujski notar Rodoschegg, nekaj ker mu je sin umrl, pred katerim bodo Haložani in Poljanci sedaj ob času volitev mir imeli.

(Vabilo.) Kat. podporno društvo v Celji priredi sirotinskemu zavodu v prid 15. febr. ob 3. uri popoldne v dvorani pri „belem volu“ lepo veselico s petjem, tombolo in šaloigro: dva gospoda pa eden sluga. Vstopnina za nunde 30 kr.

(Kofiscirana) je bila 11. štev. „Südsteirische Post“, ker je pisala o našem učiteljski v Mariboru.

(Notar) v Brežicah je postal dr. Firbas, izvrsten Slovenec.

(Umrl) je v Brezji stari Sonns, nekdaž deželni poslanec, a zmira nasprotnik Slovincem.

(Zborovanje) kmetijske družbe v Gradci je odloženo in z njim vred tudi ono konjerejskega društva.

(Obsojeni) so bili tatje Janez Kobale od sv. Vida na 10 mesecev, Oton Trimmel na 7 mesecev, Anton Belina v Pilštani pa ker je sitnega tržnega potovalca oškodoval na 1 mesec zapora.

(Novačenje) za domača regimenta 47. in 87. začnejo 2. marca in dokončajo 28. apr.

(Oropal) je Jak. Weissenbacher Blaža Kavota na mostu čez Studenčino blizu Ptuja, udaril po glavi in vzel 2 fl.

(Nesreče.) V Čentajevi fabriki pri Laškem je kolo ugrabilo delavca Tomaža Zupana in zmečkalo, J. Ramšak v Trbovljah je hudo bil ranjen.

(Propal) je radgonski Stopper, ter je namesto njega načelnik krajnemu šolskemu svetu pri sv. Petru v gornji Radgoni č. g. Jančar. Slava!

(Pogorel) je petokrat Jožef Kramberger v Liboniji nad Ormožem, Jakob Bezenšek v Gabrolah pri Konjicah, slednjemu je pogorela tudi krava in 7 svinj.

(Pot v Nebesa.) Tako se imenuje nova knjiga za tretjerednike, med svetom živeče, ki jo je spisal č. o. Nikolaj Meznarič, frančiškan v Mariboru, Zapopadek tej knjigi, ki ima 536 strani, je: Življenje sv. Frančiška Serafimskega: vstanovljenje I. II. in III. Reda. Najnataneje pa je popisan začetek, namen, duhovne dobrote in razširjanje III. Reda sv. Frančiška. Vodilo III. Reda, ki je bilo polajšano od sv. očeta papeža Leona XIII. s pismom od 30. majnika 1883, je razloženo, kakor še do zdaj v nobeni slovenski knjigi razloženo bilo ni. Vrh tega ima Pot v Nebesa vse vrste molitev in pobožnosti, za vse ljudi, kakor tudi za tretjerednike; naposled pa „Ceremoniale“, kako se v III. red sprejema, občna odveza deli itd. — Zato naj bode ta knjižica č. g. duhovnim, kakor tudi vsem vernim Slovincem, posebno tretjerednikom prav srčno priporočena. Cena ji je, v usnji zvezani, samo 80 kr., po pošti 10 kr. več. Dobi se pri g. pisatelji, ali pa v g. Leonovi bukvarni v Mariboru.